

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Directie Inhoud**

aan De leden van de vaste Commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid

datum 2 juli 2026

Betreffende wetsvoorstel:

36.785

Wet handhaving sociale zekerheid

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 2 juli 2026 aangenomen door de Tweede Kamer.

Voor: PRO, 50PLUS, Volt, CDA, VVD, ChristenUnie, SP, D66, PvdD, DENK, SGP en PVV.

Tegen: BBB, Groep-Markuszower, FVD, JA21 en Lid-Keijzer.

Aangenomen amendementen

Diverse artikelen

19 (Ceulemans) over handhaven van de maximale terugkijktermijn van twintig jaar voor gevallen waarin onverschuldigd betaalde socialezekerheidsuitkeringen het gevolg zijn van fraude

Dit amendement handhaaft de huidige maximale terugkijktermijn van twintig jaar voor gevallen waarin onverschuldigd betaalde socialezekerheidsuitkeringen het gevolg zijn van opzet of misbruik (fraude). De in het wetsvoorstel voorgestelde verkorting van deze termijn naar tien jaar wordt daarmee ongedaan gemaakt. De termijn van vijf jaar voor overige gevallen blijft ongewijzigd.

De indiener vindt het van groot belang dat misbruik van sociale voorzieningen hard wordt aangepakt. Sociale zekerheid is bedoeld voor mensen die daarop rechtmatig zijn aangewezen, niet voor personen die zich door opzet of misbruik gemeenschapsgeld toe-eigenen. Wie willens en wetens ten onrechte uitkeringen ontvangt, moet ook na langere tijd kunnen worden aangesproken op terugbetaling.

Fraudezaken komen soms pas na langere tijd aan het licht en zijn vaak complex, bijvoorbeeld doordat sprake is van verholde inkomsten, constructies of grensoverschrijdende elementen. Onderzoek en bewijsvergaring kunnen daardoor veel tijd

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

datum 2 juli 2026

blad 2

vergen. Een termijn van twintig jaar voorkomt dat de mogelijkheid tot terugvordering vervalt terwijl een ernstige fraudezaak nog niet volledig is opgehelderd.

Aangenomen. Voor: 50PLUS, VVD, ChristenUnie, BBB, Groep-Markuszower, FVD, SGP, JA21, Lid-Keijzer en PVV.

Diverse artikelen

15 → 20 (Neijenhuis) over als uitgangspunt nemen dat wordt afgezien van een sanctie wanneer de betrokkene aannemelijk maakt dat sprake is van een vergissing

Wat betreft het onderdeel "vergissing" is in het wetsvoorstel geen kan-bepaling opgenomen. In plaats daarvan heeft de regering in het voorliggende wetsvoorstel met de zinsnede "naar het oordeel van [het bestuursorgaan]" het grotendeels aan de uitvoeringsorganisatie gelaten om in te schatten of er sprake is van een vergissing.

De indiener hecht eraan dat de rechtsbescherming van de betrokkene duidelijk is geborgd in het wetsvoorstel. De indiener ziet daartoe meerwaarde in een andere formulering, die bovendien meer recht doet aan de tekst uit de memorie van toelichting. De memorie van toelichting spreekt namelijk over de mogelijkheid om af te zien van sanctioneren wanneer het aannemelijk is dat er sprake is van een vergissing.

De indiener stelt voor als uitgangspunt te hanteren dat wordt afgezien van een sanctie wanneer de betrokkene aannemelijk maakt dat sprake is van een vergissing. Een vergissing kan in veel verschijningsvormen voorkomen. Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan een kennelijke fout of verschrijving. In sommige gevallen kan niet meer gesproken worden van een vergissing en is sprake van een verwijtbare overtreding, bijvoorbeeld als een betrokkene gedurende langere tijd verplichtingen overtreedt. Het aanvoeren van het verweer zich vergist te hebben kan in dat geval niet baten, de uitvoeringsprofessional kan in deze gevallen de afweging maken om niet af te zien van sanctioneren maar alsnog een sanctie op te leggen.

Net als met de huidige jurisprudentie rondom dringende redenen beoogt de indiener dat integraal getoetst wordt aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Het uitvoeringsorgaan is verplicht een belangenafweging te maken waarvan de uitkomst niet onevenredig mag zijn, in lijn met de afweging als bedoeld in artikel 3:4, tweede lid van de Awb. De bestuursrechter kan deze belangenafweging intensief toetsen.

Aangenomen. Tegen: BBB, FVD, JA21, Lid-Keijzer en PVV.

Diverse artikelen

16 (Van Ark) over toevoegen van een 'kan'-bepaling bij de oplegging van een boete of waarschuwing

In de memorie van toelichting zijn ten aanzien van het schenden van de inlichtingenplicht, in het vijfde lid twee situaties opgenomen waarin het betreffende bestuursorgaan 'kan' afzien van het opleggen van een boete of waarschuwing, namelijk wanneer iemand zichzelf meldt, of er sprake is van een vergissing.

datum 2 juli 2026

blad 3

In de wetstekst van de betreffende artikelen is de 'kan'-bepaling echter niet opgenomen, wat de ruimte van de uitvoering inperkt om zelf een afweging te maken. Situaties kunnen echter erg uiteenlopen. Tussen iemand die per ongeluk een maand te laat inkomsten of vermogen niet doorgeeft, en iemand die dit bewust jarenlang nalaat. Indiener stelt daarom voor de 'kan'-bepaling in de artikelen op te nemen."

Met de voorgestelde kan-bepaling wordt niet beoogd af te doen aan het uitgangspunt dat bij een tijdige en volledige zelfmelding in beginsel wordt afgezien van het opleggen van een boete. Indiener beoogt uitsluitend ruimte te bieden voor uitzonderlijke gevallen, bijvoorbeeld wanneer sprake is van langdurige en bewuste schending van de inlichtingenplicht waarbij betrokkene zich pas meldt nadat aanzienlijke benadeling heeft plaatsgevonden.

Aangenomen. Tegen: PRO, Groep-Markuszower en Lid-Keijzer.

Diverse artikelen

9 → 32 → **34** (Ceder) over lichte voorhangprocedures

In het Boetebesluit socialezekerheidswetten worden nadere regels gegeven ten aanzien van de keuze tussen de verschillende handhavingsinstrumenten en wordt de systematiek van de berekening van de bestuurlijke boete vastgelegd. Het maakt echter veel uit hoe de systematiek er uiteindelijk uitziet t.a.v. effectiviteit, complexiteit en of het doel van de wetgever wordt gehaald. Met dit amendement wordt geregeld dat voor wijziging van het Boetebesluit socialezekerheidswetten een voorhangprocedure moet worden gevolgd zodat de Kamer hier eerst kennis van kan nemen.

Indien de streefdatum als gevolg van een voorhangprocedure niet meer gehaald zou kunnen worden, kan de regering ervoor kiezen om het met dit amendement voorgestelde onderdeel op een later tijdstip in werking te laten treden, waardoor de voorhangverplichting alleen voor volgende amvb's komt te gelden.

Aangenomen. Tegen: CDA, VVD, D66 en Lid-Keijzer.

Artikel XVIII

11 (Heutink) over het verschil in toepassing tussen bestuursorganen elke twee jaar evalueren

Indiener beoogt met dit amendement inzichtelijk te maken of de verruimde beoordelingsruimte, die met dit wetsvoorstel wordt geïntroduceerd, in de praktijk leidt tot effecten ten aanzien van de rechtsgelijkheid in de uitvoering.

Het wetsvoorstel ziet toe op verruiming van de discretionaire bevoegdheid van bestuursorganen bij de toepassing van handhavingsinstrumenten. Daarbij worden diverse open normen geïntroduceerd, waaronder aard en ernst van de overtreding, mate van verwijtbaarheid en de persoonlijke omstandigheden van een belanghebbende. De toepassing van dergelijke open normen vergt een belangenafweging en laat per geval ruimte voor interpretatie. Het risico hier is dat vergelijkbare situaties onterecht verschillend worden beoordeeld. Dit wordt door de uitvoeringsinstanties zelf ook onderschreven.

datum 2 juli 2026

blad 4

Gelet op het gelijkheidsbeginsel, het rechtszekerheidsbeginsel en het daaruit voortvloeiende vereiste van consistente toepassing van wettelijke voorschriften, acht de indiener het wenselijk dat periodiek wordt beoordeeld in hoeverre de toepassing van deze wet leidt tot verschillen tussen bestuursorganen bij de inzet van waarschuwingen, maatregelen, boetes en terugvorderingen.

Dit amendement strekt ertoe om de regering eens in de twee jaar te verplichten gegevens te publiceren, aan de Staten-Generaal, inhoudende gegevens waaruit blijkt dat gelijke gevallen op gelijke wijze wordt behandeld. Daarmee wordt voldaan aan een instrument voor parlementaire controle op de feitelijke werking en de instandhouding van bestuursrechtelijke beginselen van behoorlijk bestuur.

Aangenomen. Tegen: SP, PvdD en DENK.

Verworpen amendementen

Diverse artikelen

17 → **35** (Ceulemans) over slechts tweemaal waarschuwen

Met dit amendement wordt het aantal waarschuwingen zonder sancties dat een bestuursorgaan kan opleggen gemaximeerd op twee. Het wetsvoorstel introduceert een bredere bevoegdheid om een schriftelijke waarschuwing op te leggen als alternatief voor een maatregel of boete. In de memorie van toelichting is opgenomen dat deze bevoegdheid niet is geclausuleerd, wat betekent dat een bestuursorgaan er in de praktijk voor kan kiezen om meerdere keren achter elkaar een waarschuwing te geven. De indieners achten deze ongeclausuleerde verruiming onwenselijk omdat het de handhaving te veel afzwakt en het volgens de indiener het draagvlak onder het sociale zekerheidsstelsel kan ondermijnen. Na twee formele waarschuwingen mag de norm als afdoende bekend worden verondersteld. Bij een derde of daaropvolgende overtreding is een waarschuwing niet langer passend en acht de indiener het wenselijk dat er een sanctie met een financiële consequentie (een bestuurlijke boete of maatregel) volgt. Op deze manier beoogt de indiener de integriteit van de sociale zekerheid te borgen en de naleving van plichten effectief en afdwingbaar te houden.

Verworpen. Voor: 50PLUS, BBB, FVD, JA21, Lid-Keijzer en PVV.

Diverse artikelen

13 (Schenk) over schriftelijke verstrekking van informatie aan belanghebbenden door bestuursorganen over de naleving van verplichtingen

Dit amendement regelt dat de informatie die een bestuursorgaan op grond van dit wetsvoorstel verstrekt over de naleving van verplichtingen, steeds schriftelijk aan de belanghebbende wordt verstrekt.

Het wetsvoorstel introduceert een informatieverplichting waarbij een bestuursorgaan een belanghebbende informeert over de overtreden verplichting en over de wijze waarop

datum 2 juli 2026

blad 5

herhaling kan worden voorkomen. Deze informatieverplichting kan op grond van het wetsvoorstel vormvrij worden ingevuld.

De indiener acht het wenselijk dat deze informatie niet uitsluitend mondeling wordt verstrekt, maar ook schriftelijk wordt vastgelegd. Daarmee wordt voor zowel de belanghebbende als het bestuursorgaan duidelijk welke informatie is verstrekt en welke uitleg is gegeven. Dit bevordert de rechtszekerheid, voorkomt discussies achteraf over de inhoud van de verstrekte informatie en stelt belanghebbenden beter in staat de ontvangen informatie later nogmaals te raadplegen.

Juist wanneer het doel van de informatieverplichting is om toekomstige overtredingen te voorkomen, is het van belang dat de verstrekte informatie voor de belanghebbende beschikbaar blijft. Schriftelijke vastlegging draagt daaraan bij.

Verworpen. Voor: ChristenUnie, BBB, Groep-Markuszower, FVD, SP, PvdD en PVV.

Diverse artikelen

12 → **33** (Ergin) over slechts terugvorderen als het voor de betrokkene voldoende kenbaar en begrijpelijk was

Dit amendement strekt ertoe het criterium "redelijkerwijs duidelijk" nader te verduidelijken door te bepalen dat slechts sprake kan zijn van terugvordering indien het voor de betrokkene redelijkerwijs kenbaar en begrijpelijk was dat de uitkering ten onrechte of tot een te hoog bedrag werd verstrekt. Daarvan is slechts sprake indien dit voor de betrokkene voldoende kenbaar en begrijpelijk was.

In dit kader is van belang dat in Nederland circa 3 miljoen mensen moeite hebben met lezen, schrijven en/of rekenen, wat neerkomt op ongeveer één op de vijf volwassenen. Laaggeletterdheid gaat bovendien in veel gevallen gepaard met beperkte digitale vaardigheden en moeite met het begrijpen van overheidscommunicatie. Dit betekent dat voor een aanzienlijke groep burgers niet zonder meer kan worden verondersteld dat zij de door de overheid verstrekte informatie begrijpen of kunnen doorgronden.

De huidige formulering laat aanzienlijke beoordelingsruimte, doordat zij uitgaat van wat een betrokkene had kunnen weten. Dit kan in de praktijk leiden tot uiteenlopende interpretaties en daarmee tot verschillen in toepassing. Door de norm te concretiseren wordt beter geborgd dat niet wordt uitgegaan van een abstracte veronderstelling van kennis, maar van wat voor de betrokkene voldoende kenbaar en begrijpelijk was.

Met deze aanscherping worden de voorspelbaarheid en rechtszekerheid vergroot en wordt beter aangesloten bij het uitgangspunt van het wetsvoorstel dat de menselijke maat centraal staat. Daarbij wordt de verantwoordelijkheid evenwichtiger verdeeld, doordat van het bestuursorgaan verwacht mag worden dat relevante informatie op een duidelijke, kenbare en begrijpelijke wijze aan de betrokkene is verstrekt.

Verworpen. Voor: Volt, SP, PvdD en DENK.

datum 2 juli 2026

blad 6

Ingetrokken amendementen

Diverse artikelen

8 (Ceder) over een ambtshalve evenredigheidstoets

Recente jurisprudentie verplicht dat bij de toepassing van de wettelijke bepaling dat bij een dringende reden kan worden afgezien van herziening of terugvordering van een uitkering, getoetst worden aan het evenredigheidsbeginsel en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.¹ In voorliggend wetsvoorstel is deze conclusie van Advocaat-Generaal De Bock en de daarop volgende uitspraak van de Centrale Raad van beroep gecodificeerd. De regering heeft bij de codificatie gekozen voor een aanpak waarbij besluiten in beginsel evenredig zijn en de 'dringende redenen'-uitzondering voornamelijk voor individuele uitzonderingsgevallen van toepassing zijn. Het onderhavige wetsvoorstel verplicht bestuursorganen dus niet om iedere (terugvorderings)beslissing te toetsen op evenredigheid. Een dergelijke bepaling zou een bijzonder zware uitvoeringslast met zich mee brengen. Indiener van dit amendement heeft begrip voor deze keuzes. Echter ziet indiener van het amendement wel de noodzaak om bestuursorganen te verplichten om wel een ambtshalve toets uit te voeren wanneer een terugvordering van dusdanig grote aard is. Het overgrote merendeel van de terugvorderingen is klein van omvang. Ambtshalve toetsing daarvan zou een onredelijke druk op de uitvoering geven. Met dit amendement worden bestuursorganen verplicht om een ambtshalve toets uit te voeren wanneer het terug te vorderen bedrag hoger is dan de omvang van de uitkering voor één kwartaal. Daarmee beoogt de indiener een evenwicht te vinden tussen enerzijds uitvoerbaarheid en anderzijds rechtszekerheid.

Ingetrokken.

Diverse artikelen

10 (Ceder) over toerekenbaarheid als criterium toevoegen bij het opleggen van een maatregel of waarschuwing

In de voorgestelde wetteksten rond het opleggen van een maatregel of waarschuwing moeten de bestuursorganen onder andere '*de mate van verwijtbaarheid van degene die de overtreding begaan heeft*' meewegen. Indiener van dit amendement voegt aan dit criterium ook het begrip 'toerekenbaarheid' toe. De achtergrond hiervan ligt in de wetssystematiek in bijvoorbeeld het strafrecht en de interpretatie van artikel 6:162 lid 3 BW: heeft de belanghebbende de gevolgen van zijn handelen kunnen overzien? In de memorie van toelichting wordt toegelicht dat de invulling van het begrip 'verwijtbaarheid' ziet op het feit dat iemand op de hoogte moet zijn gesteld van de inlichtingenplicht (en andere verplichtingen). Bij overtreding van een wettelijke verplichting is de belanghebbende dan verwijtbaar en kan een maatregel of waarschuwing worden opgelegd. Indiener van het amendement acht invulling van dit criterium te nauw, omdat het te weinig rekening houdt met persoonlijke omstandigheden (zoals het hebben van een verstandelijke beperking) of het doenvermogen van de belanghebbende. Indien de wetgever heeft beoogd dat persoonlijke omstandigheden en doenvermogen geen rol spelen bij de

---

¹ <https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:CRVB:2023:2086>

datum 2 juli 2026

blad 7

beoordeling, acht de indiener dat onwenselijk. Indien de wetgever deze omstandigheden juist wél heeft willen betrekken bij de beoordeling, is het begrip 'verwijtbaarheid' daarvoor te beperkt en daardoor ontoereikend. In dat geval ligt het meer voor de hand om tevens het begrip 'toerekenbaarheid' op te nemen, zodat duidelijk is dat ook omstandigheden die raken aan het vermogen van de belanghebbende om de gevolgen van zijn handelen te overzien en overeenkomstig te handelen, bij de beoordeling worden betrokken. Hiermee wordt tevens onduidelijkheid in de uitvoering en rechtspraak voorkomen. Door voor het begrip 'toerekenbaarheid' te kiezen wordt aansluiting gezocht bij de huidige wetssystematiek, terminologie en jurisprudentie uit het Burgerlijk Wetboek.

Ingetrokken.

Moties

21 (Ceder en Neijenhuis) over monitoring van de bereidwilligheid tot ambtshalve toetsing van risicovolle terugvorderingen en de harmonisatie van organisatieculturen tussen bestuursorganen

Aangenomen. Tegen: BBB, Groep-Markuszower, FVD, JA21, Lid-Keijzer en PVV.

22 (Ceder) over in de wetsevaluatie de toepassing van het begrip "verwijtbaarheid" onderzoeken

Aangenomen. Tegen: BBB, Groep-Markuszower, FVD, Lid-Keijzer en PVV.

23 (Neijenhuis c.s.) over wetenschappelijke inzichten over doen- en denkvermogen meenemen in de nadere uitwerking van "redelijkerwijs"

Aangenomen. Tegen: BBB, Groep-Markuszower, FVD, Lid-Keijzer en PVV.

24 (Patijn) over onderzoeken hoe en hoe snel het recht op persoonlijk contact alsnog vormgegeven kan worden

Aangenomen. Tegen: VVD, BBB, Groep-Markuszower, Lid-Keijzer en PVV.

25 → 36 → **37** (Patijn) over alle bestuursorganen de toets op discriminatie publieke dienstverlening toe laten passen

Aangenomen. Tegen: BBB, Groep-Markuszower, FVD, SGP, JA21, Lid-Keijzer en PVV.

26 (Flach) c.s. over manieren om de export van kindregelingen te verminderen

Aangenomen. Tegen: PRO, Volt, SP, PvdD en DENK.

27 (Ceulemans) over een juridisch kader voor aangifte en een bestuursrechtelijke maatregel

Aangehouden.

28 (Edgar Mulder) over altijd een zware sanctie bij opzettelijke fraude

Aangenomen. Tegen: PRO, Volt, CDA, SP, D66, PvdD en DENK.

datum 2 juli 2026

blad 8

29 (Edgar Mulder) over landelijke handhavingsrichtlijnen om willekeur tussen gemeenten te voorkomen

Aangenomen. Tegen: SP, PvdD en DENK.

30 (Schenk) over inzichtelijk maken welke onderdelen van de inlichtingenplicht binnen de sociale zekerheid het vaakst leiden tot fouten of overtredingen

Verworpen. Tegen: PRO, CDA, VVD, ChristenUnie, D66 en SGP.

31 (Schenk) over monitoren of er sprake is van onverklaarbare verschillen tussen bestuursorganen bij de toepassing van de Wet handhaving sociale zekerheid

Aangenomen. Tegen: PRO, Volt, ChristenUnie, SP, PvdD en DENK.